

Presidència de la Generalitat

LLEI 5/2012, de 15 d'octubre, de la Generalitat, d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana [2012/9566]

Siga notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

En els últims anys han aparegut, junt amb el matrimoni, altres formes de convivència *more uxorio*, cada vegada més nombroses i més acceptades per la societat, que demanen una regulació adequada.

El fet que dues persones, amb independència del seu sexe, conviuen unides per un vincle d'afectivitat anàloga a la conjugal, crea un conjunt de relacions, drets i deures personals i patrimonials, tant entre els seus membres com amb relació a terceres persones, que en l'actualitat no poden ser desconeguts pel dret positiu i que mereixen la protecció dels poders públics mitjançant la corresponent legislació.

A favor d'aquest reconeixement i d'aquesta protecció s'han pronunciat tant el Consell d'Europa com distintes institucions de la Unió Europea, per mitjà de les disposicions següents, entre d'altres: resolució d'1 d'octubre de 1981 de l'Assemblea de Parlamentaris del Consell d'Europa, resolució del Parlament Europeu de 8 de febrer de 1984, recomanació del Consell d'Europa de 7 de maig de 1988 que postula el reconeixement de l'eficàcia dels pactes i contractes entre les persones convivents de fet; resolució del Parlament Europeu de 6 de febrer de 1994 i recomanació de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa de 26 de setembre de 2000, entre d'altres.

El Consell no ha sigut insensible a estes recomanacions i en totes les seues actuacions normatives ha defensat el principi d'igualtat i de no-discriminació. Així, per mitjà del Decret 250/1994, de 7 de desembre, va crear el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana, que va ser desplegat mitjançant l'Orde de 15 de febrer de 1995, de la Conselleria d'Administració Pública.

Mereix una especial consideració la Llei 1/2001, de 6 d'abril, de la Generalitat, per la qual es regulen les unions de fet. Esta llei va suposar un pas ferm i decidit del Consell per a donar una solució jurídica adequada a una realitat sociològica indiscutible: l'increment de les unions de fet. La llei va establir una regulació equilibradora i igualitària, origen de la normativa actual.

No obstant això, no pot desconèixer-se que les societats evolucionen de mode molt ràpid en esta matèria i per això és obligació dels poders públics dictar normes que permeten la resolució dels nous problemes que puguen derivar-se d'esta realitat social. D'altra banda, no és discutible tampoc que les unions de fet presenten actualment un elevat grau de vigència i acceptació social, per la qual cosa el dret no sols ha de reconèixer-les i evitar situacions de discriminació, sinó que ha de dotar-les d'un marc jurídic que atenga els diversos problemes que puguen produir-se en el seu àmbit.

La finalitat d'esta llei, per tant, és establir un instrument jurídic adequat i suficient que permeta a les parelles ordenar la seua convivència en l'aspecte personal i patrimonial, quan no hagen contraït matrimoni, d'acord amb els principis d'igualtat i de no-discriminació.

Aquesta norma, que es dicta a l'empara de les competències exclusives que l'article 49.1.1.^a i 2.ª de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atorga a la Generalitat, parteix del màxim respecte a la llibertat de les persones per a constituir una unió de les regulades per aquesta i per a regular les seues relacions personals i patrimonials, amb ple respecte a la seua intimitat i sense majors requisits que els necessaris per a garantir la seguretat jurídica tant dels qui conviuen com de terceres persones.

El dit principi inspira tot l'articulat de la present llei, de manera que la configuració del règim de convivència serà la que els seus membres hagen acordat atribuir-se voluntàriament.

La llei regula les unions de fet formalitzades, en les quals els que conviuen manifesten de forma expressa la voluntat de constituir una

Presidencia de la Generalitat

LEY 5/2012, de 15 de octubre, de la Generalitat, de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana. [2012/9566]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos que Les Corts han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del rey, promulgo la siguiente ley:

PREÀMBULO

En los últimos años han aparecido, junto al matrimonio, otras formas de convivencia *more uxorio*, cada vez más numerosas y más aceptadas por la sociedad, que demandan una adecuada regulación.

El hecho de que dos personas, con independencia de su sexo, conviuan unidas por un vínculo de afectividad análoga a la conyugal, crea un conjunto de relaciones, derechos y deberes personales y patrimoniales, tanto entre sus miembros como con relación a terceras personas, que en la actualidad no pueden ser desconocidos por el derecho positivo y que merecen la protección de los poderes públicos mediante la correspondiente legislación.

A favor de ese reconocimiento y de esa protección se han pronunciado tanto el Consejo de Europa como distintas instituciones de la Unión Europea, mediante las siguientes disposiciones, entre otras: resolución de 1 de octubre de 1981 de la Asamblea de Parlamentarios del Consejo de Europa, resolución del Parlamento Europeo de 8 de febrero de 1984, recomendación del Consejo de Europa de 7 de mayo de 1988 que postula el reconocimiento de la eficacia de los pactos y contratos entre las personas convivientes de hecho; resolución del Parlamento Europeo de 6 de febrero de 1994 y recomendación de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa de 26 de septiembre de 2000, entre otras.

El Consell no ha sido insensible a estas recomendaciones y en todas sus actuaciones normativas ha defendido el principio de igualdad y de no discriminación. Así, mediante el Decreto 250/1994, de 7 de diciembre, creó el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana, que fue desarrollado mediante Orden de 15 de febrero de 1995, de la Conselleria de Administración Pública.

Especial consideración merece la Ley 1/2001, de 6 de abril, de la Generalitat, por la que se regulan las uniones de hecho. Esta ley supuso un paso firme y decidido del Consell para dar adecuada solución jurídica a una realidad sociológica indiscutible: el incremento de las uniones de hecho. La ley estableció una regulación equilibradora e igualitaria, origen de la normativa actual.

Sin embargo, no puede desconocerse que las sociedades evolucionan de modo muy rápido en esta materia y por ello es obligación de los poderes públicos dictar normas que permitan la resolución de los nuevos problemas que puedan derivarse de esta realidad social. Por otra parte, no es discutible tampoco que las uniones de hecho presentan actualmente un elevado grado de vigencia y aceptación social, por lo que el derecho no sólo debe reconocerlas y evitar situaciones de discriminación, sino que también debe dotarles de un marco jurídico que atienda a los diversos problemas que puedan producirse en su ámbito.

La finalidad de esta ley, por tanto, es establecer un instrumento jurídico adecuado y suficiente que permita a las parejas ordenar su convivencia en el aspecto personal y patrimonial, cuando no hayan contraído matrimonio, de acuerdo con los principios de igualdad y de no discriminación.

Esta norma, que se dicta al amparo de las competencias exclusivas que el artículo 49.1.1.^a y 2.ª del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana otorga a la Generalitat, parte del máximo respeto a la libertad de las personas para constituir una unión de las reguladas por la misma y para regular sus relaciones personales y patrimoniales, con pleno respeto a su intimidad y sin mayores requisitos que los necesarios para garantizar la seguridad jurídica tanto de quienes conviven como de terceras personas.

Dicho principio inspira todo el articulado de la presente ley, de modo que la configuración del régimen de convivencia será la que sus miembros hayan acordado atribuirse voluntariamente.

La Ley regula las uniones de hecho formalizadas, en las cuales quienes conviven manifiestan de forma expresa su voluntad de constituir

unió de fet, i la formalitzen mitjançant la inscripció en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana. Per això, la llei, sempre en defecte de regulació particular, els reconeix un ventall de drets i deures vinculats a aquesta convivència, amb inevitables efectes personals i patrimonials, tant durant la seua vigència com en el moment de l'extinció.

En el sentit exposat, la llei s'inicia amb un capítol I que conté les disposicions generals. En estes normes es contenen l'objecte de la llei, els seus principis rectors, fonamentats a evitar les situacions de discriminació, i l'àmbit d'aplicació de la norma, que es fonamenta en el veïnat civil valencià, com es desprèn de l'article 3.4 del vigent Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Este capítol I conté a més tres preceptes dedicats a l'acreditació i prova de les unions de fet, a les prohibicions per a la seua constitució i als modes d'extinció.

Quant a les formes d'acreditació, s'ha optat per un simple règim de manifestació expressa de la voluntat comuna, i s'admeten les més simples i menys costoses fórmules d'expressió per a facilitar-la. La inscripció en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana es regula com un instrument de publicitat per a dotar de certesa i efectes jurídics la unió, i es preserva així la seguretat jurídica necessària.

Les prohibicions per a constituir una unió de fet estan inspirades en el principi de mínima intervenció, impedit únicament la constitució de la unió en situacions de manteniment simultani d'altres vincles convencionals, minoria d'edat sense emancipació o parentiu molt pròxim.

Finalment, també queda reflectit el principi de llibertat individual, inspirador de la llei, per regular els supòsits d'extinció de la unió, els seus efectes i la seua cancel·lació en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades.

Els capítols II i III es refereixen a la regulació de la convivència i dels aspectes patrimonials entre les persones convivents, fonamentada en el respecte a les decisions adoptades per aquells que integren la unió. Així, els qui conviuen poden establir lliurement els pactes que regessen les relacions personals i patrimonials de la seua unió, tant durant aquesta, com després de la seua extinció, sense més límits que la llei, la moral, l'ordre públic i la igualtat dels seus propis drets.

La llei estableix normes relatives al règim econòmic que es fonamenten en el principi d'independència patrimonial amb l'obligació d'ambdós membres de la unió de contribuir a la satisfacció dels gastos comuns, i es determina quins tenen esta naturalesa i s'establixen requisits per a determinats actes d'administració i, en especial, per a la disposició de la vivenda habitual de la parella.

També regula la llei el dret d'aliments. El dret a percebre una compensació econòmica o una pensió periòdica en cas de cessament de la convivència podrà reconèixer-se si expressament s'haguera pactat.

Després de regular la responsabilitat dels que integren les unions formalitzades enfront de terceres persones i atorgar a la persona convivent supervivent un dret, limitat en el temps, d'usar l'habitatge familiar després de morir la parella, la llei estableix, en el capítol IV, referit a les relacions personals i familiars, que els que integren una unió de fet formalitzada es consideraran equiparats als cònjuges quant a l'exercici de les accions relacionades amb les declaracions d'incapacitat, prodigalitat, absència, defunció i exercici de les funcions de tutela i curatela, i preveu en el capítol V, relatiu als drets successoris, el dret de qui sobreviu a ocupar en la successió de la parella la mateixa posició que correspon legalment al cònjuge supervivent.

El capítol VI de la llei estableix determinats supòsits d'equiparació de les unions de fet formalitzades a les matrimonials. Aquests supòsits obeeixen a l'aplicació de les recomanacions internacionals anteriorment mencionades i tenen el propòsit d'evitar situacions de discriminació o desigualtat injustificada. Així, en diverses matèries competència de la Generalitat la llei disposa que els qui integren les unions de fet formalitzades tindran la mateixa consideració que els qui són cònjuges.

Finalment, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i tres disposicions finals completen esta regulació.

una unión de hecho, formalizando la misma mediante su inscripción en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana. Por ello, la ley, siempre en defecto de regulación particular, les reconoce un abanico de derechos y deberes vinculados a dicha convivencia, con inevitables efectos personales y patrimoniales, tanto durante su vigencia como en el momento de su extinción.

En el sentido expuesto, la ley se inicia con un capítulo I que contiene las disposiciones generales. En estas normas se contienen el objeto de la ley, sus principios rectores, fundamentados en evitar las situaciones de discriminación, y el ámbito de aplicación de la norma, que se fundamenta en la vecindad civil valenciana, como se desprende del artículo 3.4 del vigente Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Este capítulo I contiene además tres preceptos dedicados a la acreditación y prueba de las uniones de hecho, a las prohibiciones para su constitución y a los modos de extinción.

En cuanto a las formas de acreditación, se ha optado por un simple régimen de manifestación expresa de la voluntad común, admitiéndose las más simples y menos costosas fórmulas de expresión para facilitarla. La inscripción en el Registro de Uniones de Hecho de la Comunidad Valenciana se regula como un instrumento de publicidad para dotar de certeza y efectos jurídicos a la unión, preservándose así la necesaria seguridad jurídica.

Las prohibiciones para constituir una unión de hecho están inspiradas en el principio de mínima intervención, impidiendo únicamente la constitución de la unión en situaciones de mantenimiento simultáneo de otros vínculos convencionales, minoría de edad sin emancipación o parentesco muy cercano.

Finalmente, también queda reflejado el principio de libertad individual, inspirador de la ley, al regular los supuestos de extinción de la unión, sus efectos y su cancelación en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas.

Los capítulos II y III se refieren a la regulación de la convivencia y de los aspectos patrimoniales entre las personas convivientes, fundamentada en el respeto a las decisiones adoptadas por quienes integran la unión. Así, quienes conviven pueden establecer libremente los pactos que rijan las relaciones personales y patrimoniales de su unión, tanto durante la misma, como tras su extinción, sin más límites que la ley, la moral, el orden público y la igualdad de sus propios derechos.

Establece la ley normas relativas al régimen económico que se fundamentan en el principio de independencia patrimonial con la obligación de ambos miembros de la unión de contribuir a la satisfacción de los gastos comunes, determinándose cuáles tienen tal naturaleza y estableciendo requisitos para determinados actos de administración y, en especial, para la disposición de la vivienda habitual de la pareja.

También regula la ley el derecho de alimentos. El derecho a percibir una compensación económica o una pensión periódica en caso de cese de la convivencia podrá reconocerse si expresamente se hubiera pactado.

Tras regular la responsabilidad de quienes integran las uniones formalizadas frente a terceras personas y otorgar a la persona conviviente superviviente un derecho, limitado en el tiempo, de usar la vivienda familiar después de fallecer su pareja, la ley establece, en el capítulo IV, referido a las relaciones personales y familiares, que quienes integren una unión de hecho formalizada se considerarán equiparados a los cónyuges en cuanto al ejercicio de las acciones relacionadas con las declaraciones de incapacidad, prodigalidad, ausencia, fallecimiento y desempeño de las funciones de tutela y curatela, y prevé en el capítulo V, relativo a los derechos sucesorios, el derecho de quien sobrevive a ocupar en la sucesión de su pareja la misma posición que corresponde legalmente al cónyuge superviviente.

El capítulo VI de la ley establece determinados supuestos de equiparación de las uniones de hecho formalizadas a las matrimoniales. Dichos supuestos obedecen a la aplicación de las recomendaciones internacionales anteriormente mencionadas y tienen el propósito de evitar situaciones de discriminación o desigualdad injustificada. Así, en diversas materias competencia de la Generalitat la ley dispone que quienes integran las uniones de hecho formalizadas tendrán la misma consideración que quienes son cónyuges.

Finalmente, una disposición adicional, una disposición transitoria, una disposición derogatoria y tres disposiciones finales completan esta regulación.

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 1. Objecte i principis d'esta llei

1. L'objecte d'aquesta llei és la regulació dels drets i deures dels qui són membres de les unions de fet formalitzades, entenent per tals les formades per dues persones que, amb independència del seu sexe, convisquen en una relació d'afectivitat anàloga a la conyugal, i que compleixquen els requisits d'inscripció de l'article 3 d'aquesta llei.

2. Ningú podrà ser objecte de discriminació per raó de la naturalesa, matrimonial o no, del grup familiar del qual forme part.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei s'aplicarà a les unions de fet formalitzades d'acord amb ella, quan les parts queden subjectes a la legislació civil valenciana, d'acord amb l'article 3.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Si només una de les parts estiguera subjecta al dret civil valencià, s'aplicaran les disposicions estatals sobre resolució de conflictes de lleis.

2. La pèrdua de veïnatge civil d'un dels membres, per si sola, no determinarà la pèrdua de la condició d'unió de fet formalitzada.

Article 3. Constitució de les unions de fet formalitzades

Són unions formalitzades aquelles en què consta la seua existència, bé per declaració de voluntat dels seus integrants davant del funcionari encarregat o la funcionària encarregada del Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana plasmada en la corresponent inscripció o bé en un altre document públic inscrit en el mencionat registre, sempre que complisquen els requisits que determina esta llei per a ser considerades com a tal.

La inscripció de la unió de fet en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana té caràcter constitutiu i es produirà mitjançant una resolució de l'òrgan competent per a la gestió d'aquest Registre, en el termini de tres mesos des de la sol·licitud i els efectes del silenci administratiu seran negatius, sense perjudici de la resolució posterior sobre aquella. Contra aquesta resolució cabrà interposar el recurs administratiu corresponent.

Article 4. Prohibicions per a constituir una unió de fet

1. No podran formar una unió de fet, a l'efecte d'aquesta llei:

a) Les persones menors d'edat no emancipades.
b) Els qui estiguen casats o casades amb una altra persona, sense estar separats o separades legalment d'aquesta mitjançant sentència judicial, i els qui mantinguen una unió de fet formalitzada amb una altra persona.

c) Els qui siguen parents en línia recta, per consanguinitat o adopció, o col·lateral, en els mateixos termes, fins al segon grau.

2. No podrà pactar-se una unió de fet amb caràcter temporal o condicional.

3. Quan la unió de fet quede fora de l'àmbit d'aplicació a què es refereix l'article 2 d'aquesta llei, com també quan se sol·licite la unió de fet en algun dels supòsits de prohibició recollits en aquest article, es dictarà una resolució denegatòria de la inscripció per l'òrgan competent per a la gestió del Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana, en el termini de tres mesos des de la sol·licitud i els efectes del silenci seran negatius. Contra aquesta resolució cabrà interposar el recurs administratiu corresponent.

Article 5. Extinció de la unió de fet i cancel·lació de la seua inscripció

1. La unió de fet s'extingeix per les causes següents:

a) Per comú acord dels seus membres.
b) Per declaració de voluntat de qualsevol d'ells o elles.
c) Quan qualsevol dels convivents o les convivents estiga incurs en un procés penal iniciat per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i la indemnitat sexual de l'altre o de l'altra o dels fills o les filles comunes o de qualsevol d'ells o d'elles, i s'haja dictat una resolució judicial motivada en què es constaten indicis fundats i racionals de criminalitat.

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto y principios de esta ley

1. El objeto de la presente ley es la regulación de los derechos y deberes de quienes son miembros de las uniones de hecho formalizadas, entendiéndose por tales las formadas por dos personas que, con independencia de su sexo, convivan en una relación de afectividad análoga a la conyugal, y que cumplan los requisitos de inscripción del artículo 3 de esta ley.

2. Nadie podrá ser objeto de discriminación por razón de la naturaleza, matrimonial o no, del grupo familiar del que forme parte.

Artículo 2. Ámbito de aplicación

1. La presente ley se aplicará a las uniones de hecho formalizadas conforme a ella, cuando las partes queden sujetas a la legislación civil valenciana, de acuerdo con el artículo 3.4 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana. Si sólo una de las partes estuviera sujeta al derecho civil valenciano, se aplicarán las disposiciones estatales sobre resolución de conflictos de leyes.

2. La pérdida de vecindad civil de uno de los miembros, por sí solo, no determinará la pérdida de la condición de unión de hecho formalizada.

Artículo 3. Constitución de las uniones de hecho formalizadas

Son uniones formalizadas aquellas en que consta su existencia, bien por declaración de voluntad de sus integrantes ante el funcionario encargado o la funcionaria encargada del Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana plasmada en la correspondiente inscripción o bien en otro documento público inscrito en el mencionado Registro, siempre que cumplan los requisitos que determina esta ley para ser tenidas por tales.

La inscripción de la unión de hecho en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana tiene carácter constitutivo y se producirá mediante resolución del órgano competente para la gestión de dicho Registro, en el plazo de tres meses desde la solicitud, siendo los efectos del silencio administrativo negativos, sin perjuicio de la resolución posterior sobre aquella. Contra dicha resolución cabrá interponer el correspondiente recurso administrativo.

Artículo 4. Prohibiciones para constituir una unión de hecho

1. No podrán formar una unión de hecho, a los efectos de esta ley:

a) Las personas menores de edad no emancipadas.
b) Quienes estén casados o casadas con otra persona, sin estar separados o separadas legalmente de la misma mediante sentencia judicial, y quienes mantengan una unión de hecho formalizada con otra persona.

c) Quienes sean parientes en línea recta, por consanguinidad o adopción, o colateral, en los mismos términos, hasta el segundo grado.

2. No podrá pactarse una unión de hecho con carácter temporal o condicional.

3. Cuando la unión de hecho quede fuera del ámbito de aplicación a que se refiere el artículo 2 de esta ley, así como cuando se solicite la unión de hecho en alguno de los supuestos de prohibición recogidos en este artículo, se dictará resolución denegatoria de la inscripción por el órgano competente para la gestión del Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana, en el plazo de tres meses desde la solicitud, siendo los efectos del silencio negativos. Contra dicha resolución cabrá interponer el correspondiente recurso administrativo.

Artículo 5. Extinción de la unión de hecho y cancelación de su inscripción

1. La unión de hecho se extingue por las siguientes causas:

a) Por común acuerdo de sus miembros.
b) Por declaración de voluntad de cualquiera de ellos o ellas.
c) Cuando cualquiera de los convivientes o las convivientes esté incurso en un proceso penal iniciado por atentar contra la vida, la integridad física, la libertad, la integridad moral o la libertad e indemnidad sexual del otro o de la otra o de los hijos o hijas comunes o de cualquiera de ellos o de ellas, y se haya dictado resolución judicial motivada en la que se constaten indicios fundados y racionales de criminalidad.

d) Per mort o declaració de defunció de qualsevol dels seus membres.

e) Per cessament efectiu injustificat de la convivència durant un termini mínim de tres mesos.

f) Per matrimoni de qualsevol dels seus membres.

2. En cas d'extinció de la unió de fet formalitzada, qualsevol dels membres haurà de sol·licitar, en el termini d'un mes, la cancel·lació de la inscripció que conste en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades.

3. La cancel·lació de la unió de fet en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana es produirà mitjançant una resolució de l'òrgan competent per a la gestió d'aquest registre, en el termini màxim de tres mesos des de la sol·licitud, i els efectes del silenci administratiu seran positius, sense perjudici de la resolució posterior sobre aquella. Contra la dita resolució cabrà interposar el recurs administratiu corresponent.

Article 6. Efectes de l'extinció de la unió de fet formalitzada

L'extinció de la unió de fet formalitzada implica la revocació automàtica dels poders que qualsevol dels seus membres haja atorgat a favor de l'altre o de l'altra durant la unió.

Mentres no es cancel·le en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana l'extinció de la unió de fet inscrita no perjudicarà terceres persones de bona fe.

CAPÍTOL II *Regulació de la convivència*

Article 7. Llibertat de regulació

1. Les persones que integren la unió de fet formalitzada podran regular lliurement les relacions personals i patrimonials derivades de la convivència, els drets i obligacions respectius durant la unió, i les normes per a liquidar les seues relacions econòmiques després de l'extinció, inclús preveient compensacions econòmiques en cas de cessament de la convivència. Seran nuls els acords contraris a la llei, a la moral o a l'orde públic, o limitadors de la igualtat de drets de les persones que conviuen.

En defecte de pacte sobre el règim econòmic, seran aplicables les normes del capítol III d'esta llei. El dret d'aliments de l'article 9 no admet pacte en contra.

2. Perquè els dits acords produïsquen efectes enfront de terceres persones, hauran de formalitzar-se en escriptura pública i inscriure's en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades, i, en cas d'afectar immobles o béns inscripibles, en el Registre de la Propietat o registre corresponent a la seua naturalesa. Encara que estos acords no estiguen documentats ni inscrits, podran perjudicar terceres persones que en tinguen coneixement.

3. La inscripció de l'acord es produirà mitjançant una resolució de l'òrgan competent per a la gestió d'aquest Registre, en el termini màxim de tres mesos des de la sol·licitud, i els efectes del silenci administratiu seran negatius, sense perjudici de la resolució posterior sobre aquesta sol·licitud. Contra l'esmentada resolució cabrà interposar el recurs administratiu corresponent.

CAPÍTOL III *Règim econòmic*

Article 8. Gastos comuns de la unió de fet formalitzada

1. Són gastos comuns de la unió de fet formalitzada els necessaris per al manteniment dels seus membres i el dels fills i filles comunes que visquen en la llar familiar, i en especial:

a) Els que tinguen la consideració legal d'aliments.

b) Els de conservació o manteniment de la vivenda familiar o altres béns d'ús necessari de la parella.

2. No són gastos comuns els derivats de la gestió i defensa dels béns propis de cada membre, ni els que responguen al seu interès exclusiu.

3. Els béns dels que visquen estan subjectes a la satisfacció de les despeses comuns de la unió. Quan qualsevol de les parts incomplira el seu deure de contribuir a aquesta satisfacció, es podrà sol·licitar a l'autoritat judicial que adopte les mesures cautelars que estime conveni-

d) Por muerte o declaración de fallecimiento de cualquiera de sus miembros.

e) Por cese efectivo injustificado de la convivencia durante un plazo mínimo de tres meses.

f) Por matrimonio de cualquiera de sus miembros.

2. En caso de extinción de la unión de hecho formalizada, cualquiera de sus miembros deberá solicitar, en el plazo de un mes, la cancelación de la inscripción que conste en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas.

3. La cancelación de la unión de hecho en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana se producirá mediante resolución del órgano competente para la gestión de dicho Registro, en el plazo máximo de tres meses desde la solicitud, siendo los efectos del silencio administrativo positivos, sin perjuicio de la resolución posterior sobre aquella. Contra dicha resolución cabrá interponer el correspondiente recurso administrativo.

Artículo 6. Efectos de la extinción de la unión de hecho formalizada

La extinción de la unión de hecho formalizada implica la revocación automática de los poderes que cualquiera de sus miembros hubiera otorgado a favor del otro o de la otra durante la unión.

Mientras no se cancele en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana, la extinció de la unió de hecho inscrita no perjudicarà a terceras personas de buena fe.

CAPÍTULO II *Regulación de la convivencia*

Artículo 7. Libertad de regulación

1. Quienes integren la unión de hecho formalizada podrán regular libremente las relaciones personales y patrimoniales derivadas de la convivencia, los derechos y obligaciones respectivos constante la unión, y las normas para liquidar sus relaciones económicas tras su extinción, incluso previendo compensaciones económicas en caso de cese de la convivencia. Serán nulos los acuerdos contrarios a la ley, a la moral o al orden público, o limitativos de la igualdad de derechos de quienes conviven.

En defecto de pacto sobre el régimen económico, serán de aplicación las normas del capítulo III de esta ley. El derecho de alimentos del artículo 9 no admite pacto en contrario.

2. Para que dichos acuerdos produzcan efectos frente a terceras personas, deberán formalizarse en escritura pública e inscribirse en el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas, y, caso de afectar a inmuebles o bienes inscribibles, en el Registro de la Propiedad o Registro correspondiente a la naturaleza de los mismos. Aunque tales acuerdos no estuvieran documentados ni inscritos, podrán perjudicar a las terceras personas que tuvieren conocimiento de los mismos.

3. La inscripción del acuerdo se producirá mediante resolución del órgano competente para la gestión de dicho Registro, en el plazo máximo de tres meses desde la solicitud, siendo los efectos del silencio administrativo negativos, sin perjuicio de la resolución posterior sobre dicha solicitud. Contra la citada resolución cabrá interponer el correspondiente recurso administrativo.

CAPÍTULO III *Régimen económico*

Artículo 8. Gastos comunes de la unión de hecho formalizada

1. Son gastos comunes de la unión de hecho formalizada los necesarios para el mantenimiento de sus miembros y el de los hijos e hijas comunes que convivan en el hogar familiar, y en especial:

a) Los que tengan la consideración legal de alimentos.

b) Los de conservación o mantenimiento de la vivienda familiar u otros bienes de uso necesario de la pareja.

2. No son gastos comunes los derivados de la gestión y defensa de los bienes propios de cada miembro, ni los que respondan a su interés exclusivo.

3. Los bienes de quienes convivan están sujetos a la satisfacción de los gastos comunes de la unión. Cuando cualquiera de las partes incumpliere su deber de contribuir a dicha satisfacción, se podrá interesar de la autoridad judicial que adopte las medidas cautelares que estime

ents a fi d'assegurar-la, com també les bestretes necessàries i la previsió de necessitats futures.

4. Qualsevol de les parts podrà realitzar actes per a atendre les necessitats ordinàries de la unió, d'acord amb les circumstàncies d'aquesta i als usos socials.

Article 9. Dret d'aliments

Les persones que convisquen en una unió de fet formalitzada tenen l'obligació de prestar-se aliments en la forma i quantia previstes en el Codi Civil amb preferència a qualsevol altra persona obligada a prestar-los.

Article 10. Disposició de la vivenda habitual de la unió de fet formalitzada

1. Per a disposar d'algun dret sobre la vivenda habitual de la unió de fet formalitzada o sobre els seus mobles d'ús ordinari, la persona titular necessitarà el consentiment de l'altra persona convivent en cada cas.

2. Si un o una convivent realitza un acte o negoci de disposició sobre un immoble que pugua constituir la vivenda habitual de la unió de fet formalitzada, haurà de manifestar en el document en què ho formalitze si concorre esta circumstància en l'immoble objecte de l'acte o negoci. La manifestació errònia o falsa del disposador o de la disposadora no perjudicarà qui adquireisca de bona fe.

3. En cas de negativa sense causa justa del consentiment per part del convivent o de la convivent no titular a l'acte dispositiu o d'incapacitat per a prestar-lo, el dit consentiment podrà ser substituït per autorització judicial.

4. L'acte de disposició sobre l'habitatge habitual de la unió efectuat per la persona titular sense el consentiment de l'altre o de l'altra convivent o sense autorització judicial, podrà ser anul·lat a instància de qui no siga titular dins dels quatre anys següents des que va tenir coneixement de tal acte o, si no n'hi ha, des de la inscripció del document en el Registre de la Propietat. Si abans de transcórrer aquest termini s'extingira la unió, el negoci dispositiu celebrat sense consentiment de qui siga convivent no titular quedarà confirmat.

Article 11. Responsabilitat patrimonial

Les persones que convisquen tenen l'obligació de sufragar els deutes i càrregues comunes en proporció a les seues respectives rendes i patrimonis.

Els béns comuns de les persones que integren la unió de fet formalitzada i els de la persona que haja contret l'obligació responen solidàriament dels gastos comuns a què es referix l'article 8 d'esta llei, sense perjudici del dret de qui va satisfer el deute a reclamar de la persona amb qui conviu la part que legalment li corresponga abonar.

Article 12. Aixovar domèstic i ús de la vivenda

1. A la defunció d'un o una convivent s'adjudicaran a la persona sobrevivent els béns que constitueixen el parament domèstic de l'habitatge habitual de la unió de fet formalitzada i no es computarà en l'haver hereditari. No s'inclouen els objectes d'extraordinari valor, amb relació al cabal relict de la persona causant i amb el nivell de vida de la parella.

2. Qui sobrevisca tindrà dret a l'ús de la vivenda habitual de la unió durant un any a comptar de la defunció de la seua parella.

En cas d'arrendament, s'aplicarà la legislació en matèria d'arrendaments urbans.

CAPÍTOL IV

Relacions personals i familiars

Article 13. Representació legal de la persona convivent

Les persones que integren la unió de fet formalitzada es consideraran equiparades als cònjuges quant a l'exercici de les accions relacionades amb les declaracions d'incapacitat, prodigalitat, absència, defunció i exercici de les funcions de tutela i de curatela.

convenientes a fin de asegurarla, así como los anticipos necesarios y la previsión de necesidades futuras.

4. Cualquiera de las partes podrá realizar actos para atender las necesidades ordinarias de la unión, conforme a las circunstancias de la misma y a los usos sociales.

Artículo 9. Derecho de alimentos

Quienes convivan en una unión de hecho formalizada tienen la obligación de prestarse alimentos en la forma y cuantía previstas en el Código Civil con preferencia a cualquier otra persona obligada a prestarlos.

Artículo 10. Disposición de la vivienda habitual de la unión de hecho formalizada

1. Para disponer de algún derecho sobre la vivienda habitual de la unión de hecho formalizada o sobre los muebles de uso ordinario de la misma, la persona titular necesitará el consentimiento del otro o la otra conviviente en cada caso.

2. Si un o una conviviente realizara un acto o negocio de disposición sobre un inmueble que pudiera constituir la vivienda habitual de la unión de hecho formalizada, habrá de manifestar en el documento en que lo formalice si concurre tal circunstancia en el inmueble objeto del acto o negocio. La manifestación errónea o falsa del disponente o de la disponente no perjudicará a quien adquiera de buena fe.

3. En caso de negativa sin justa causa del consentimiento por parte del o de la conviviente no titular al acto dispositivo o de incapacidad para prestarlo, dicho consentimiento podrá ser suplido por autorización judicial.

4. El acto de disposición sobre la vivienda habitual de la unión efectuado por la persona titular sin el consentimiento del otro o de la otra conviviente o sin autorización judicial, podrá ser anulado a instancia de quien no sea titular dentro de los cuatro años siguientes desde que tuvo conocimiento de tal acto o, en su defecto, desde la inscripción del documento en el Registro de la Propiedad. Si antes de transcurrir dicho plazo se extinguiere la unión, el negocio dispositivo celebrado sin consentimiento de quien sea conviviente no titular quedará confirmado.

Artículo 11. Responsabilidad patrimonial

Quienes convivan tienen la obligación de sufragar las deudas y cargas comunes en proporción a sus respectivas rentas y patrimonios.

Los bienes comunes de quienes integren la unión de hecho formalizada y los de la persona que hubiera contraído la obligación responden solidariamente de los gastos comunes a que se refiere el artículo 8 de esta ley, sin perjuicio del derecho de quien satisfizo la deuda a reclamar de su conviviente la parte que legalmente le corresponda abonar.

Artículo 12. Ajuar doméstico y uso de la vivienda

1. Al fallecimiento de un o una conviviente se adjudicarán a la persona sobreviviente los bienes que constituyen el ajuar doméstico de la vivienda habitual de la unión de hecho formalizada, no computándose en su haber hereditario. No se incluyen los objetos de extraordinario valor, en relación con el caudal relicto de la persona causante y con el nivel de vida de la pareja.

2. Quien sobreviva tendrá derecho al uso de la vivienda habitual de la unión durante un año a contar desde el fallecimiento de su pareja.

En caso de arrendamiento, se aplicará la legislación en materia de arrendamientos urbanos.

CAPÍTULO IV

Relaciones personales y familiares

Artículo 13. Representación legal de la persona conviviente

Quienes integren la unión de hecho formalizada se considerarán equiparados a los cónyuges en cuanto al ejercicio de las acciones relacionadas con las declaraciones de incapacidad, prodigalidad, ausencia, fallecimiento y desempeño de las funciones de tutela y de curatela.

CAPÍTOL V
Drets successoris

Article 14. Drets de la persona convivent supervivent en la successió de la persona premorta

Si durant la unió de fet formalitzada tinguera lloc la mort o la declaració de defunció d'alguna de les persones convivents, qui sobrevisca ocuparà en la successió la mateixa posició que correspon legalment al cònjuge supervivent.

CAPÍTOL VI
Altres efectes de la unió de fet formalitzada

Article 15. *Altres efectes de la unió de fet formalitzada*

Les persones que integren les unions de fet formalitzades tindran la mateixa consideració que els cònjuges als efectes següents:

1. La regulació de la funció pública que és competència de la Generalitat, quant a llicències, permisos, situacions administratives, provisió de llocs de treball i ajuda familiar.

2. Els drets i obligacions de dret públic establits per la Generalitat en matèries de la seua competència, com ara normes pressupostàries, indemnitzacions, subvencions i tributs autonòmics.

3. Quant als drets a percebre pensions de viudetat i a les indemnitzacions per accidents laborals o malalties professionals, caldrà ajustar-se a allò que s'ha disposat per la legislació aplicable en cada cas.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Unions de fet inscrites d'acord amb la normativa anterior

Les unions inscrites en el Registre d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana d'acord amb la Llei 1/2001, de 6 d'abril, de la Generalitat, per la qual es regulen les unions de fet, i al Decret 61/2002, de 23 d'abril, del Consell, pel qual es va aprovar el Reglament de desenvolupament de l'esmentada norma, passaran a regular-se per aquesta llei, sempre que reunesquen els requisits de l'article 2 d'aquesta i així ho acrediten davant del Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana, amb la petició prèvia realitzada pels interessats, en el termini dels dos anys següents a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

En aquest procediment es dictarà una resolució per l'òrgan competent per a la gestió d'aquest Registre, en el termini de tres mesos des de la petició i els efectes del silenci administratiu seran negatius, sense perjudici de la resolució posterior sobre aquella. Contra aquesta resolució cabrà interposar el recurs administratiu corresponent.

Les resolucions estimatòries d'aquesta petició concediran efectes retroactius a aquesta unió de fet, a la data d'entrada en vigor d'aquesta llei.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Fins que el Consell approve el Reglament del Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana, la inscripció prevista a l'article 3 de la present Llei es durà a terme en el Registre Administratiu d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana existent.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queda derogada la Llei 1/2001, de 6 d'abril, de la Generalitat, per la qual es regulen les unions de fet, i totes aquelles disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen a la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Títol competencial habilitant

La present llei es dicta a l'empara de les competències exclusives que l'article 49.1.1.^a i 2.ª de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atorga a la Generalitat.

CAPÍTULO V
Derechos sucesorios

Artículo 14. *Derechos de la persona conviviente superviviente en la sucesión de la persona premuerta*

Si durante la unión de hecho formalizada tuviere lugar la muerte o la declaración de fallecimiento de alguna de las personas convivientes, quien sobreviva ocupará en la sucesión la misma posición que corresponde legalmente al cónyuge superviviente.

CAPÍTULO VI
Otros efectos de la unión de hecho formalizada

Artículo 15. *Otros efectos de la unión de hecho formalizada*

Quienes integren las uniones de hecho formalizadas tendrán la misma consideración que los cónyuges a los siguientes efectos:

1. La regulación de la función pública que es competencia de la Generalitat, en cuanto a licencias, permisos, situaciones administrativas, provisión de puestos de trabajo y ayuda familiar.

2. Los derechos y obligaciones de derecho público establecidos por la Generalitat en materias de su competencia, tales como normas presupuestarias, indemnizaciones, subvenciones y tributos autonómicos.

3. En cuanto a los derechos a percibir pensiones de viudedad y a las indemnizaciones por accidentes laborales o enfermedades profesionales, se estará a lo dispuesto por la legislación aplicable en cada caso.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Única. Uniones de hecho inscritas conforme a la normativa anterior

Las uniones inscritas en el Registro de Uniones de Hecho de la Comunitat Valenciana conforme a la Ley 1/2001, de 6 de abril, de la Generalitat, por la que se regulan las uniones de hecho, y al Decreto 61/2002, de 23 de abril, del Consell, por el que se aprobó el Reglamento de desarrollo de la citada norma, pasarán a regularse por la presente ley, siempre que reúnan los requisitos del artículo 2 de la misma y así lo acrediten ante el Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana, previa petición realizada por los interesados, en el plazo de los dos años siguientes a la entrada en vigor de esta ley.

En este procedimiento se dictará resolución por el órgano competente para la gestión de dicho Registro, en el plazo de tres meses desde la petición, siendo los efectos del silencio administrativo negativos, sin perjuicio de la resolución posterior sobre aquella. Contra dicha resolución cabrá interponer el correspondiente recurso administrativo.

Las resoluciones estimatorias de dicha petición concederán efectos retroactivos a dicha unión de hecho, a la fecha de entrada en vigor de esta ley.

DISPOSICIÓN TRANSITORIA

Única

Hasta que el Consell apruebe el Reglamento del Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana, la inscripción prevista en el artículo 3 de la presente ley se llevará a cabo en el Registro Administrativo de Uniones de Hecho de la Comunitat Valenciana existente.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Queda derogada la Ley 1/2001, de 6 de abril, de la Generalitat, por la que se regulan las uniones de hecho, y todas aquellas disposiciones de igual o inferior rango que se opongan a la presente ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Título competencial habilitante

La presente ley se dicta al amparo de las competencias exclusivas que el artículo 49.1.1.^a y 2.ª del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana otorga a la Generalitat.

Segona. Habilitació per al desplegament reglamentari

1. Es faculta expressament el Consell perquè aprobe les disposicions necessàries per al desplegament i execució del que estableix aquesta llei.

2. En el termini d'un any comptador des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell haurà d'aprovar el reglament d'organització i funcionament del Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana.

Tercera. Entrada en vigor

La present llei entrarà en vigor al mes de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 15 d'octubre de 2012

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

Segunda. Habilitación para el desarrollo reglamentario

1. Se faculta expresamente al Consell para que apruebe las disposiciones necesarias para el desarrollo y ejecución de lo establecido en esta ley.

2. En el plazo de un año a contar desde la entrada en vigor de esta ley, el Consell deberá aprobar el reglamento de organización y funcionamiento del Registro de Uniones de Hecho Formalizadas de la Comunitat Valenciana.

Tercera. Entrada en vigor

La presente ley entrará en vigor al mes de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 15 de octubre de 2012

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART